

Knjižnica Instituta za arheologiju

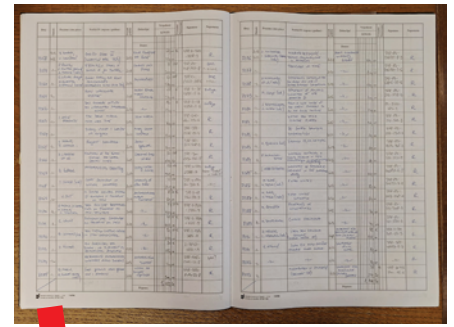
Lea Bakić

Počeci rada Instituta za arheologiju vežu se u 1961. godinu kada je na sjednici Odsjeka za povijest umjetnosti i Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu konstituiran zajednički Institut za povijest umjetnosti i arheologiju. Međutim, Institut za arheologiju svoju je institucionalnu autonomiju dobio 1965. godine, kada je Odlukom Savjeta Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu došlo do razdvajanja i osnivanja dvaju samostalnih instituta. Naziv i položaj Instituta narednih su se godina mijenjali uslijed različitih društveno-političkih gibanja. Godine 1992. Rješenjem Ministarstva znanosti, tehnologije i informatike Institut je u Registar znanstvenoistraživačkih organizacija i jedinica upisan pod nazivom Institut za arheologiju u Zagrebu, a pod današnjim ga je imenom 1995. godine Vlada RH ustrojila kao javni znanstveni institut čiji je osnivač Republika Hrvatska.

Institut za arheologiju od svojih početaka aktivno prikuplja i čuva značajne publikacije iz područja arheologije i srodnih znanosti podižući tako svijest o potrebi očuvanja hrvatske arheološke

baštine. Još u najranijim pravnim dokumentima Instituta spominje se vrijedni knjižni fond koji je iz godine u godinu ostvarivao svoj porast posebno zahvaljujući bogatoj razmjeni publikacija s drugim ustanovama. Prvi službeni spomen knjižnice Instituta, kao dijela Centra za arheološku dokumentaciju, nalazi se u Statutu Arheološkog instituta u Zagrebu od 1973. godine. U kasnijim se dokumentima pronalazi da je ustrojena „specijalizirana stručna biblioteka za područje nacionalne arheologije, arheološke baštine i gradogradnje“. U dokumentaciji iz 1992. godine navodi se da „pored uže stručne literature i časopisa bibliotečni fond sadrži literaturu komplementarnih znanstvenih područja, komparativnu inozemnu literaturu dobavljenu razmjenom na temelju vlastitog izdavaštva Instituta.“ Te je godine zabilježeno da Knjižnica pohranjuje: 1028 naslova knjiga, 964 časopisa u svescima, 267 kataloga izložbi, 303 separata, 24 magistarska rada, 13 doktorskih radova te 5 elaborata.

Fond knjižnice sastoji se od literature s područja nacionalne i opće arheologije, povijesti, povijesti umjetnosti, arhitek-

Inventarna knjiga (monografije)

ture i dr. Podijeljen je u četiri osnovne zbirke: zbirku knjiga, zbirku periodike, referentnu zbirku i manju zbirku starih tiskanih knjiga. S vremenom će se javiti potreba za formiranjem dodatnih zbirki zahvaljujući velikim donacijama (ostavštinama) koje pristižu u Knjižnicu. Tako danas dio fonda čini i stručna knjižnica iz ostavštine hrvatskog povjesničara i arheologa Mate Suića, koji je između ostalog bio i direktor Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu kojem je od 1975. pripadao i Institut za arheologiju, te separati i katalogi izložbi povjesničara umjetnosti i konzervatora Cvite Fiskovića.

Danas Knjižnica održava razmjenu publikacija sa stotinjak srodnih hrvatskih ustanova i oko 300 inozemnih. Institut za arheologiju ima svoju vlastitu nakladu pa su izdanja Instituta pronašla svoje mjesto na policama brojnih europskih knjižnica i arheoloških ustanova. Posebno valja istaknuti časopis *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* koji izlazi od 1983. godine, isprva pod nazivom *Prinosi Odjela za arheologiju Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu*, a od 1985. mijenja naziv u današnji. Malo kasnije, 2005. godine, utemeljen je časopis *Annales Instituti Archaeologici – AIA (Godišnjak Instituta za arheologiju)*, koji od broja IX/2013 izlazi u elektroničkom obliku. Također, tu su i *Monografije Instituta za arheologiju (MIA)*, *Zbornici Instituta za arheologiju (ZIA)* te ostale vrijedne publikacije.

Čitaonica Knjižnice Instituta za arheologiju

Manji dio knjižnog fonda

Terasa Knjižnice s pogledom na park-šumu Tuškanac

Zahvaljujući Ministarstvu znanosti i obrazovanja RH, 2023. godine Institut za arheologiju dobiva odobrenje za zapošljavanje stručne osobe koja bi bila zadužena za rad i poslovanje Knjižnice. Sve to vrijeme znanstvenici Instituta i povremeno angažirani knjižničari marljivo su vodili evidenciju pristizanja knjižne građe u inventarnim knjigama. Danas Knjižnica posjeduje četiri inventarne knjige (dvije za zbirku knjiga i dvije za zbirku časopisa), koje se i nadalje popunjavaju novo pristiglim jedinicama građe. Iz tako lijepo vođene dokumentacije može se zapaziti da Knjižnica trenutno sadrži 7639 svezaka omeđenih publikacija i 6551 svezak serijskih publikacija.

Planovi za daljnji rad i razvoj Knjižnice u prvom redu obuhvaćaju katalogizaciju građe, odnosno izradu knjižničnog kataloga, koji će uvelike olakšati pristup relevantnim izvorima informacija, odnosno omogućiti lakše pretraživanje i pronalaženje željenih primjeraka građe. Istovremeno je potrebno donijeti Pravilnik o radu knjižnice te upisati Knjižnicu u Upisnik knjižnica u RH. Zaključno, u planu je postupak revizije i otpisa knjižne građe te priključivanje projektima digitalizacije kulturne baštine kako bi se vrijedna građa koju posjeduje Knjižnica Instituta za arheologiju zaštitila i trajno očuvala, a informacije brže pronalazile put do onih kojima su potrebne. ■

Više o Knjižnici saznajte na:

<https://www.iarh.hr/hr/knjiznica/>

INSTITUT ZA
ARHEOLOGIJU